

मृच्छकटिकम् ।

Que 1: प्रदत्तानां पदानां पदच्छेदं लिखत।

Marks : (3)

1. सुखात्तु।

2. बुद्धिर्भवति।

3. शोकाग्निर्न।

Ans: सुखात्तु = सुखात् + तु।

बुद्धिर्भवति = बुद्धि + भवति।

शोकाग्निर्न = शोकाग्निः + न इति लेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 2: अधः प्रदत्तसूचनां पठित्वा चारुदत्तस्य स्वभावं निरूपयत।

मृच्छकटिकम्

मृच्छकटिकस्य नायकः।

चारुदत्तः दरिद्रः।

Marks : (5)

Ans: उचितोत्तरलेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 3: अधः प्रदत्तसूचनाः पठित्वा रूपकभेदान्यधिकृत्य टिप्पणीं लिखत।

Marks : (5)

सूचनाः -

- दशरूपकाणि

- नवरसाः

- नायकभेदाः

- नायिकाभेदाः

Ans: उचितोत्तरलेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 4: अधः प्रदत्तान् सम्भाषणांशान् पूरयित्वा पुनर्लिखत।

चारुदत्तः - अये! मम सर्वकालमित्रं मैत्रेयः प्राप्तः। सखे स्वागतम् आस्यताम्।

विदूषकः - सुखमस्ति वा ?

चारुदत्तः - आम् सुखं सुखं

विदूषकः - भो किमिदं चिन्त्यते ?

चारुदत्तः - वयस्य

विदूषकः - दारिद्र्यं दुःखं भयानकमेव।

चारुदत्तः -

विदूषकः - भवान् यत्नं करोतु दुःखमपाहर्तुं शक्यते।

चारुदत्तः -। *Marks : (5)*

Ans: उचितोत्तरलेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 5: अधःप्रदत्तान् संभाषणांशान् प्रादेशिकभाषया विवर्तयत।

चारुदत्तः - अये प्रियमित्र! मैत्रेय! स्वागतम्।

विदूषकः - भो मित्र! अपि कुशली भवान्?

चारुदत्तः - दारिद्र्यस्य दुःखमनुभवामि।

विदूषकः - भो वयस्य! मरणात् दारिद्र्यात् वा कतरत् ते रोचते ?

चारुदत्तः - दारिद्र्यात् मरणात् मरणं एव मे रोचते। *Marks : (5)*

Ans: उचितोत्तरलेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 6: अधःप्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तरं पेटिकातः निर्धार्य लिखत।

शूद्रकः, भासः, दुष्यन्तः, चारुदत्तः, मैत्रेयः, आरुणेयः, श्वेतकेतुः, विदूषकः, दारिद्र्यः, बहुक्लेशः।

1. मृच्छकटिकस्य कर्ता कः?

2. मृच्छकटिकस्य नायकः कः?

3. मृच्छकटिके विदूषकस्य नाम किम्?

4. मृच्छकटिके नायकः कीदृशः? *Marks : (4)*

Ans: 1. शूद्रकः

2. चारुदत्तः

3. मैत्रेयः

4. दारिद्र्यः

Que 7: यथोचितं योजयत।

प्रावारकः मनस्तापम्।

सन्तापम् देवः।

भ्रमरः गजाः।

सुरजनः उत्तरीयम्।

करिणः मधुकरः । Marks :(5)

Ans: प्रावारकः उत्तरीयम्।

सन्तापम् मनस्तापम्।

भ्रमरः मधुकरः ।

सुरजनः देवः।

करिणः गजाः।इति लेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 8: प्रदत्तम् उदाहरणं पठित्वा प्रश्नानाम् एकपदं लिखत।

उदाः - महाराजः - महान् च असौ राजा च ।

महाकविः।

महादेवः

Marks :(2)

Ans: महान् च असौ कविः च।

महान् च असौ देवः च इति लेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 9: उदाहरणानुसारं पदच्छेदं लिखत।

उदा:- शुचमेति = शुचम् + एति।

एकमेव +। Marks :(1)

Ans: एकण् + एव इति लेखनाय पूर्णाङ्काः।

Que 10: पूरयत।

1) सुखं हिअनुभूय शोभते।

2) मरणात् वा कतरत् ते रोचते? Marks :(2)

Ans: 1. दुःखनि।

2. दारिद्र्यात् ।

Que 11: यथोचितं योजयत

Marks :(3)

प्रावारकः -मनस्तापम्।

सन्तापः - ल्यबन्तमव्ययम्।

उपविश्य - उत्तरीयम्।

Ans: प्रावारकः -उत्तरीयम्।

सन्तापः -मनस्तापम्।

उपविश्य - ल्यबन्तमव्ययम्।